

**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS**

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2021.gada 3.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese K. Jandava,

piedaloties pieteicējas SIA “Tele2” valdes loceklim A.Evertovskim un pilnvarotajai pārstāvei Gintai Krūklei un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Patērētāju tiesību aizsardzības centra pārstāvei Z.Dāvidai, ,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteicējas SIA „Tele2” pieteikumu par Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2020.gada 4.decembra lēmuma patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā Nr.20-pk atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – Centrs), pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – Aizlieguma likums) 15.panta pirmās daļas 1.punktu un ņemot vērā saņemtās patērētāju sūdzības, veica sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Tele2” (turpmāk arī – pieteicēja) īstenotās komercprakses izvērtēšanu. Konkrēto komercpraksi pieteicēja īstenoja, 2020.gada 29. un 30.aprīlī, nosūtot īsziņas ar tekstu: *“Sveicināti! Šobrīd pieeja mobilajam internetam ir ļoti svarīga. Tādēļ esam papildinājuši Tavu tarifu plānu un dodam Tev iespēju no jūnija līdz gada beigām Latvijā lietot bezlimita internetu telefonā, piemaksājot pie ikmēneša rēķina tikai 2,50 EUR. Ja nevēlies šo iespēju izmantot, sūti īsziņu ar tekstu STOP uz 1681. Ja atteiksies, piedāvājums*

vairs nebūs pieejams. Maijā turpini lietot bezlimita internetu bez maksas.” (turpmāk arī – pakalpojums vai apstrīdētā prakse) kā arī sniedzot attiecīgu informāciju pieteicējas tīmekļvietnē <https://www.tele2.lv/> (turpmāk – vietne).

[2] Ar Centra 2020.gada 4.decembra lēmumu patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā Nr.20-pk (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) nolemts:

1) aizliegt pieteicējai negodīgu komercpraksi, kas izpaužas šādi: bez patērētāju aktīvi un nepārprotami sniegtas piekrišanas veicot pakalpojuma sniegšanu un pieprasot tā apmaksu atbilstoši pieteicējas vienpusēji noteiktai cenai;

2) uzlikt soda naudu 20 000 *euro*.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem (*lietas 1.sējuma 3. – 28.lapa*).

[2.1] Pieteicējas rīcība, plānojot no 2020.gada 1.jūnija sniegt pakalpojumu, patērētājiem par to nosūtot īsziņas un sniedzot informāciju vietnē, ir uzskatāma par komercpraksi Aizlieguma likuma 1.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, bet pieteicēja saskaņā ar Aizlieguma likuma 1.panta pirmās daļas 1.punktu ir atzīstama par minētās komercprakses īstenotāju.

Aizlieguma likuma 4.panta pirmajā daļā noteikts, ka negodīga komercprakse ir aizliegta, minētā panta otrajā daļā ir nostiprinātas negodīgas komercprakses pazīmes. Savukārt minētā likuma 6., 7., 12.panta pirmā daļa, 13.panta 6.punkts paredz regulējumu attiecībā uz profesionālajai rūpībai neatbilstošu un agresīvu (tostarp jebkuros apstākļos agresīvu) komercpraksi, kā arī patērētāja ekonomiskās rīcības negatīvu ietekmēšanu.

Pieteicējas īstenotā komercprakse ir vērtējama no vidusmēra patērētāja uztveres viedokļa, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.2006/2004 (turpmāk – Direktīva 2005/29/EK) un Eiropas Savienības tiesas praksē norādītos vidusmēra patērētāja kritērijus – patērētājs, kurš ir vidēji informēts, saprātīgi uzmanīgs, vērtīgs, apdomīgs un piesardzīgs.

No Aizlieguma likuma normām izriet, ka, vērtējot komercprakses atbilstību normatīvo aktu prasībām, nav obligāts nosacījums, ka patērētājam līgums ir jānoslēdz, pietiek, ja komercprakses ietekmē patērētājs pieņem lēmumu par pakalpojuma izmantošanu vai atturēšanos no šādas rīcības, jo tikai pēc konkrēta lēmuma pieņemšanas patērētājs rīkojas (piemēram, uzsāk pakalpojuma izmantošanu), un konkrētā patērētāja rīcība jau ir atzīstama par komercprakses sekām, kuras ietvaros var tikt ietekmēta arī patērētāja ekonomiskā rīcība.

Atbilstoši Eiropas Savienības tiesību sistēmā, tai skaitā, Eiropas Savienības tiesas praksē nostiprinātajiem principiem salīdzinājumā ar pieteicēju kā pakalpojumu sniedzēju patērētāji atrodas nelabvēlīgākā situācijā, jo ir uzskatāmi par mazāk informēto, ekonomiski vājāko un juridiski mazāk pieredzējušo līguma pusi. Līdz ar to pieteicējai kā profesionālam tirgus dalībniekam, organizējot savu komercdarbību, tai skaitā, īstenojot tiesiskās attiecības ar patērētājiem, ir pienākums nodrošināt atbilstošu normatīvo aktu prasību ievērošanu. Ja

minētais netiek ievērots un tā rezultātā, negatīvi ietekmējot patērētāju ekonomisko rīcību, tiek vai var tikt aizskartas patērētāju tiesiskās intereses, ir konstatējamas Aizlieguma likuma 4.panta otrajā daļā minētās negodīgās komercprakses pazīmes un pārkāpts Aizlieguma likuma 4.panta pirmajā daļā noteiktais negodīgas komercprakses īstenošanas aizliegums.

[2.2] Pieteicēja, konkrētajā veidā piedāvājot patērētājiem pakalpojumu, nav ievērojusi patērētāja izvēles brīvību un gribu un ir īstenojusi negodīgu, profesionālajai rūpībai neatbilstošu un agresīvu komercpraksi.

Pieteicējas īstenošana komercprakse ir pretrunā būtiskam patērētāju tiesību aizsardzības noteikumam, kurš aizliedz no patērētājiem pieprasīt maksu par tādām precēm vai pakalpojumiem, kurus patērētājs nav pasūtījis (nepasūtītu preču/pakalpojumu piegādes aizlieguma princips). Minētais princips ir nostiprināts gan Direktīvas 2005/29/EK 8. un 15.pantā, kā arī 1.pielikuma 29.punktā, gan nacionālajos tiesību aktos, proti, konkrētajā gadījumā – Patērētāju tiesību aizsardzības likumā (turpmāk – Aizsardzības likums) un Aizlieguma likumā.

No Aizsardzības likuma 4.panta trešās un ceturtās daļas normām izriet, ka patērētājs ir atbrīvots no jebkādas atlīdzības par nepasūtītām precēm vai pakalpojumiem, un patērētāja nereaģēšana uz piedāvājumu (klusēšana) nenozīmē piekrišanu piedāvātajam pakalpojumam. Nepasūtītu preču/pakalpojumu piegādes aizlieguma princips ir attiecināms arī uz elektronisko sakaru pakalpojumiem, kā arī elektronisko sakaru pakalpojumu pieprasīšanai jānotiek pēc patērētāja izvēles.

Ja patērētājs aktīvā un nepārprotamā veidā nav veicis pakalpojuma pasūtīšanu, pieteicējai nav pamata sagaidīt, ka tā varētu sniegt patērētājam viņa nepasūtītu pakalpojumu un ka patērētājam būtu jāsniedz aktīva atteikšanās no šāda pieteicējas vienpusēji noteikta pakalpojuma. Tā kā vērtētās komercprakses ietvaros pieteicēja nesaņēma patērētāju skaidri paustu piekrišanu pakalpojuma saņemšanai, bet tieši pretēji pieslēdza pakalpojumu pēc savas iniciatīvas, vienlaikus piedāvājot patērētājiem atteikšanās no pakalpojuma iespēju, pieteicējas rīcība ir neatbilstoša nepasūtītu pakalpojumu piegādes aizlieguma principam un Aizsardzības likuma noteikumiem.

Lietā konstatētie apstākļi norāda uz pieteicējas profesionālās rīcības neatbilstību prasībām. Vienlaikus konkrētās komercprakses raksturs norāda uz pieteicējas masveidīgi un automātiski veiktu rīcību, plānojot pakalpojumu pieslēgt lielam skaitam esošo līgumu abonentiem, ignorējot viņu vajadzības attiecībā uz esošo pasūtīto pakalpojumu izmantošanu un tiesības uz pušu starpā apspriesta līguma pienācīgu izpildi, nerēķinoties ar patērētāju tiesībām paļauties uz esošā noslēgtā un apspriestā līguma pakalpojumu un tā cenu, kā arī radot risku tam, ka patērētāji neapzinās jaunā pakalpojuma izmantošanas iespējas, tā cenas piemērošanas noteikumus un zaudējumu risku. Konkrētā pieteicējas rīcība norāda uz tās veiktām neatlaidīgām darbībām, patērētāju piespiešanu pakalpojuma izmantošanai un apmaksai un nesamērīgu ietekmi uz patērētājiem kā noslēgto līgumu pusi.

Līdz ar to pieteicējas īstenošana konkrētā komercprakse saskaņā ar Aizlieguma likuma 12.panta pirmo daļu, otro daļu un trešās daļas 1.punktu, ir atzīstama par agresīvu komercpraksi. Papildus norādāms, ka pieteicējas rīcība atbilstoši Aizlieguma likuma 13.panta 6.punktam uzskatāma par agresīvu komercpraksi jebkuros apstākļos, proti, par tādu

uzskatāma darbība, pieprasot veikt maksājumus par pakalpojumiem, ko patērētāji nav pasūtījuši, tas ir, pieteicēja plānoja uzsākt pakalpojuma sniegšanu un papildu maksas pieprasīšanu no 2020.gada 1.jūnija, nesaņemot patērētāju aktīvi sniegtu piekrišanu.

[2.3] Pieteicējas patērētājam piedāvātais pakalpojums neaizvieto esošo ar patērētājiem noslēgto elektronisko sakaru līguma priekšmetu (pakalpojuma veidu) un maksu, bet kampaņas, akcijas vai tamlīdzīgā veidā bez patērētāja aktīvi dotas piekrišanas maina esošā līguma priekšmetu un cenu laika periodam no 2020.gada 1.jūnija līdz 2020.gada 31.decembrim. Pakalpojums nav elektronisko sakaru līguma, kam piekritis patērētājs, sastāvdaļa, proti, tas ir atsevišķs pakalpojums, jo pieteicēja pieļauj, ka patērētāji var atteikties tikai no pakalpojuma “Bezmaksas internets Latvijā”.

Konkrētā situācija esošo ar patērētājiem noslēgto līgumu kontekstā nav saistāma ar noslēgto līgumu nosacījumu grozīšanu Elektronisko sakaru likuma 23.panta trešās daļas kārtībā, jo pakalpojums ir jauns, īslaicīgs un no pieteicējas vienpusējas gribas atkarīgs pakalpojums, kas nav paredzēts ar patērētājiem noslēgtajos elektronisko sakaru pakalpojumu līgumos. No Elektronisko sakaru likuma 23.panta trešās daļas izrietošās elektronisko sakaru komersantu tiesības nevar tikt izmantotas, lai mazinātu patērētāju kā mazāk aizsargāto tirgus dalībnieku aizsardzību, pārkāpjot patērētāju tiesību aizsardzības principu, kurš aizliedz patērētāja klusēšanu izmantot kā piekrišanu pakalpojuma pasūtīšanai.

Centrs atsaucas uz Eiropas Savienības tiesas 2016.gada 14.aprīļa spriedumu lietā C-397/14, *Polkomtel*, kā arī Eiropas Savienības tiesas 2018.gada 13.septembra spriedumu apvienotajās lietās C-54/17 un C-55/17, *Wind Wind Tre SpA*.

Pakalpojumu lielai daļai pieteicējas klientu tika plānots pieslēgt automātiski, nesaņemot patērētāju aktīvi sniegtu gribas izteikumu, taču aktīvu un nepārprotamu piekrišanu pieteicēja pieprasa no patērētājiem, lai viņi varētu atteikties no pakalpojuma. Turklāt jāņem vērā, ka patērētājam, veicot atteikšanos no pakalpojuma, esošais elektronisko sakaru pakalpojumu līgums netiek izbeigts, bet gan darbojas atbilstoši līguma priekšmetam un cenai, kas bija spēkā iepriekš. Proti, pieteicēja piedāvāja patērētājam jebkurā laikā līdz 2020.gada 31.decembrim atteikties no pakalpojuma, pilnībā saglabājot iepriekš noslēgtā elektronisko sakaru pakalpojuma līguma un tarifu plāna nosacījumus. Savukārt, patērētājiem, kuriem interneta piekļuves pakalpojuma datu apjoma patēriņš martā bija minimāls vai nebija vispār, ir jāveic aktīvs gribas izteikums, nosūtot īsziņu, lai pieteiktos pakalpojumam.

[2.4] Pieteicējas komercprakse no 2020.gada 1.jūnija būtu skārusi lielu skaitu patērētāju, turklāt pieteicējas rīcības sekas daudzi patērētāji apzinātos tikai tad, kad tiktu saņemti elektronisko sakaru pakalpojumu rēķini par laika posmu no 2020.gada 1.jūnija atbilstoši plānotā jaunā pakalpojuma noteikumiem. Pieteicējas īstenotā komercprakse varēja radīt būtisku aizskārumu daudzu patērētāju līgumiskajām un normatīvajos aktos noteiktajām tiesībām, radot patērētājiem papildu izmaksu (zaudējumu) risku, nevēlama, nevajadzīga vai nelietderīga pakalpojuma uzspiešanu, kā arī liedzot patērētājiem iespēju saņemt tādu pakalpojumu, ko viņi ir izvēlējušies, aktīvā veidā sniedzot savu gribas izteikumu.

Centra ieskatā tipisku vidusmēra patērētāja uzvedību konkrētajā situācijā raksturo uzvedība, ka vidusmēra patērētājs, saņemot sākotnēji bezmaksas šāda veida pakalpojumu kā

pieteicējas piedāvāto pakalpojumu, ir vairāk motivēts neveikt aktīvas darbības, lai tūlītēji atteiktos no tā, nekā veikt aktīvas darbības, lai pieteiktos maksas pakalpojumam.

[2.5] Centra ieskatā pieteicējai par izdarīto pārkāpumu saskaņā ar Aizlieguma likuma 15.panta astotās daļas 2.punktu ir lietderīgi uzlikt tiesisko pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, kā arī, ņemot vērā, ka līdzīgu negodīgu komercpraksi pieteicēja varētu veikt arī turpmāk, saskaņā ar Aizlieguma likuma 15.panta astotās daļas 3.punktu ir lietderīgi un pamatoti aizliegt negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama.

Vienlaikus, ņemot vērā pieteicējas īstenotās komercprakses apmērus, negodīgo komercpraksi vēršot pret vairāk kā 100 000 patērētājiem, pieteicējas izdarītā pārkāpuma raksturu, tā negatīvo ietekmi uz patērētāju tiesiskajām interesēm brīvi izvēlēties pakalpojumu, pieteicējai saskaņā ar Aizlieguma likuma 15.panta astotās daļas 5.punktu ir piemērojama soda nauda Aizlieguma likuma 15.2 pantā noteiktajā kārtībā. Ar soda naudas palīdzību pieteicēja tiks sodīta par izdarīto daudzu patērētāju tiesisko interešu aizskārumsu, kā arī tiks motivēta izbeigt pārkāpumu un savā turpmākajā darbībā nepieļaut līdzīga rakstura pārkāpumu izradīšanu.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, kurš pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem (*lietas 3.– 28.lapa*).

[3.1] Balstoties uz Covid-19 pandēmijas ierobežošanas pasākumu izraisīto straujo interneta patēriņa pieaugumu, ko pieteicēja novēroja, analizējot klientu datus, pieteicēja pēc savas iniciatīvas 2020.gada 1.martā nolēma veikt grozījumus tarifu plānu (elektronisko sakaru pakalpojumu līgumu) noteikumos noteiktam skaitam abonentu, kuri izmanto šādus tarifu plānus: “1,5 GB”, “5GB”, “15GB”, “4GB ģimenei”, “10GB ģimenei”, “Nr.3”, “Zelts 100 MB Latvijā”, “Zelts 1,5GB Latvijā”, “Zelts 6GB Latvijā” un “2GB Senioriem”, atceļot tarifu plāna ietvaros noteikto mobilā interneta pakalpojuma datu apjoma ierobežojumu, nemainot ne pakalpojuma kvalitāti, ne arī paaugstinot klientu pretizpildījuma mantisko vērtību.

Sabiedrības mērķis, veicot minētos elektronisko sakaru pakalpojuma līguma grozījumus, bija klientiem negaidīta ievērojama izmaksu pieauguma riska mazināšana, kas rezultātā mazinātu arī iespējamo klientu neapmierinātību un palielinātu lojalitāti pieteicējai.

Ņemot vērā, ka Covid-19 ietekme bija ilgstošāka nekā pieteicēja sākotnēji varēja paredzēt, pieteicēja pieņēma lēmumu grozīt vairākus iepriekš minētos tarifu plānus, līdz gada beigām atceļot datu patēriņa ierobežojumu (mainot pakalpojuma apjomu) un nosakot maksas palielinājumu pie attiecīgo tarifu plānu maksas 2,5 *euro* (mainot tarifus). Nepiedāvājot šādas izmaiņas tarifu plānos, vidējie klientu izdevumi varētu būt ievērojami augstāki. Piemēram, maksa pēc “1,5 GB” tarifu plānā iekļautā datu limita pārsniegšanas ir 2,99 *euro* par katriem nākamajiem 500 MB. Līdz ar to, nemainot elektronisko sakaru pakalpojuma līgumu (tarifu plānu), bija sagaidāms abonentu samaksātās maksas palielinājums, kas pieteicējas ieskatā izraisītu klientu neapmierinātību ar saņemto pakalpojumu saistībā ar negaidītu un ievērojamu mobilo sakaru izmaksu pieaugumu un apdraudētu klientu lojalitāti.

[3.2] Pieteicējas darbībās nav saskatāma nepasūtīta pakalpojuma sniegšana un nav arī ne agresīva, ne negodīga komercprakse atbilstoši vispārīgajai definīcijai. Centrs ir balstījies uz nepatiesiem apgalvojumiem par faktiskajiem apstākļiem, ir pārpratis negodīgas

komercprakses aizlieguma politiskos mērķus, sistēmu un struktūru, ir nepareizi interpretējis un piemērojis Aizlieguma likuma tiesību normas, sevišķi, 6.,7., 8., 12., un 13.pantu, nav pierādījis tos apstākļus, kas nepieciešami, lai piemērotu Aizlieguma likuma 6.,7., 8. un 12.pantus, un nav ievērojis, ka pastāv apstākļi, kas nepieļauj 13.panta piemērošanu, ir pieļāvis kļūdas lietderības apsvērumos un soda naudas noteikšanas izvērtējumā.

[3.3] Apgalvojums, ka piedāvājums, no kura patērētājs var atteikties, ierobežo patērētāja izvēles brīvību, ir neloģisks, jo ir pretrunā pats ar sevi. Patērētāja brīvību var ierobežot tikai tāds piedāvājums, no kura nevar atteikties, piemēram, spaidu dēļ.

Turklāt Centrs, vadoties tikai no patērētāju sūdzībām, neievēro apstākli, ka pieteicēja jau 2020.gada 1.martā bija atcēlusi mobilā interneta pakalpojuma datu apjomam noteiktos ierobežojumus, par šo pakalpojuma īpašību grozīšanu nepieprasot nekādu pretizpildījumu. Patērētāji bija pilnībā informēti gan par piedāvājuma raksturu, tai skaitā būtiskajām sastāvdaļām, galvenokārt, cenu, gan sekām vairāk nekā mēnesi iepriekš.

[3.4] Pirmkārt, nav patiess Centra arguments, ka patērētājiem tiek radīts papildu izmaksu risks, jo patērētājiem bija izvēles iespēja pieņemt vai nepieņemt pakalpojuma apjoma (īpašību) izmaiņas un ar tām saistīto tarifa maksas palielinājumu. Patērētājiem bija nodrošinātas tiesības nepieņemt elektronisko sakaru pakalpojuma līguma grozījumiem. Tādējādi papildu izmaksas patērētājam varēja rasties vienīgi gadījumā, ja patērētājs uzskatītu grozījumus elektronisko sakaru pakalpojuma līgumā par sev izdevīgiem un vajadzīgiem. Situācijā, kad Elektronisko sakaru likuma 23.panta trešā daļa paredz pieteicējas tiesības vienpusēji grozīt līguma noteikumus, kas var ietvert pakalpojuma tarifu un arī pakalpojuma apjoma izmaiņas, piedāvājums deva patērētājiem iespēju nepieņemt tam.

Otrkārt, nav patiess Centra arguments par nevēlama, nevajadzīga vai nelietderīga pakalpojuma uzspiešanu. Minētais apgalvojums balstīts uz visaptverošu faktu analīzi. Šāds apgalvojums rada iespaidu par negatīvi tendētu prezumpciju, kas ir pretrunā ar pieteicējas rīcībā esošajiem objektīvajiem datiem par patērētāju izmantoto datu pakalpojumu apjoma pieaugumu, kas uzskatāmi liecina par pretējo – proti, ka pakalpojuma apjoma pieaugums ir drīzāk vēlams, vajadzīgs un lietderīgs. Turklāt šim apstāklim, jebkurā gadījumā, nav izšķirošas nozīmes izskatāmajā lietā.

Treškārt, nav patiess Centra apgalvojums, ka patērētājiem tika liegta iespēja saņemt tādu pakalpojumu, ko viņi ir vēlējušies, aktīvā veidā sniedzot savu gribas izteikumu. Katram patērētājiem bija iespēja izdarīt individuālu izvēli un pakalpojuma īpašību (datu apjoma) izmaiņas nepieņemt, saglabājot iespēju turpināt saņemt līdzšinējo datu apjomu atbilstoši līdzšinējam tarifu plānam. Pakalpojums negroza apspriestā līguma pienācīgu izpildi.

Ceturtkārt, Centra arguments, ka tika ignorētas patērētāju vajadzības, ir pārmetums, kas ir tiešā pretrunā ar apstākļiem, kādos pakalpojums tika ierosināts un kuru dēļ tas radās. Tieši patērētāju rīcības un aktīvās mobilā interneta pakalpojuma izmantošanas palielināšanās analīzes rezultātā pieteicēja nonāca pie pamatota secinājuma, ka pakalpojums būtu klientu interesēm vistiešāk atbilstošs.

[3.5] Nav saprotams, kāpēc pieteicējai par sliktu tiek interpretēts fakts par patērētāju iespējām atteikties ne tikai no visa līguma kopumā, bet arī tikai no līguma grozījumiem (atsevišķa pakalpojuma īpašību/apjoma izmaiņām), jo tā ir papildu iespēja patērētājam, kas

nostāda patērētāju labvēlīgākā situācijā nekā tas būtu gadījumā, ja vienīgais veids, kā rezultētos patērētāja nepieņemšana līguma grozījumiem, būtu visa līguma izbeigšana ar pieteicēju.

Elektronisko sakaru komersantam ir tiesības noteikt elektronisko sakaru pakalpojumu tarifus. Pakalpojums bija viens no gadījumiem, kad pieteicēja grozīja pakalpojumu tarifus. Tarifu grozīšana var izpausties ne tikai tieši-mainot pakalpojuma cenu, bet arī netieši-mainot pakalpojuma apjomu, vai arī kombinējot abus šos veidus. Tas papildus pierāda, ka konkrētajā situācijā nav notikusi jauna pakalpojuma piedāvāšana.

[3.6] Ievērojot pilnīgās harmonizācijas principu, tiesai, interpretējot Aizlieguma likuma tiesību normas, ir jāvadās pēc Direktīvā 2005/29/EK paredzētās sistēmas, nevis pēc Aizlieguma likuma sistēmas. Interpretējot Aizlieguma likuma tiesību normas, ir jāievēro Eiropas Savienības tiesas atziņas par konkrēto tiesību normu saturu.

Pārsūdzētais lēmums balstās uz nepareizu Direktīvas 2005/29/EK politisko vadmotīvu iztulkošanu. Direktīva 2005/29/EK aizsargā patērētāju kolektīvās, nevis individuālās ekonomiskās intereses. Turklāt Direktīvas 2005/29/EK mērķis ir novērst negodīgu komercpraksi un nodrošināt to, ka patērētāji pieņem uz informāciju balstītu lēmumu, nevis novērst jebkādu ietekmi uz patērētāju ekonomisko rīcību, jo jebkuras komercprakses mērķis ir ietekmēt patērētāju ekonomisko rīcību. Patērētāju tiesību un negodīgas komercprakses aizlieguma mērķis nav radīt paternālistisku, pārlietu aizsargājošu valsts iejaukšanos pieļaujošu tiesisko regulējumu, kas aptur izaugsmi un komersantu savstarpējo konkurenci.

Centrs nav motivējis, kāda tieši ir Aizsardzības likuma nozīme, piemērojot Aizlieguma likuma tiesību normas, jo īpaši situācijā, kad Aizsardzības likums neregulē negodīgu komercpraksi. Tas ir pieņemts, galvenokārt, ieviešot Padomes Direktīvu 93/13/EEK par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (turpmāk – Direktīva 93/13/EEK) un citus patērētāja-komersanta savstarpējas attiecības regulējošos Eiropas Savienības tiesību aktus, nevis Direktīvu 2005/29/EK.

Centrs šajā lietā nav nošķīris savu patērētāju tiesību civiltiesisko un publiski-tiesisko kompetenci un šīs kompetences radītos atšķirīgos tiesību normas piemērošanas mērķus un kontekstu. Centrs nav ievērojis Aizsardzības likuma un Aizlieguma likuma atšķirīgās piemērošanas jomas. Šī kļūda ir novedusi pie nepareizas Aizlieguma likuma tiesību normu interpretācijas un piemērošanas.

[3.7] Eiropas Savienības patērētāju tiesībās nepastāv absolūts vienpusējas līguma grozīšanas aizliegums, bet gan pastāv nepamatotas (diskrecionāras) grozīšanas aizliegums. Līgumā noteikta pamatota iemesla esamība pārdevējam vai piegādātājam dod tiesības vienpusēji grozīt līgumu, tajā skaitā grozīt pakalpojuma īpašības. Tāpat šādas tiesības pārdevējam vai pakalpojumu sniedzējam ir attiecībā uz vienpusēju cenas paaugstināšanu, ja vien tiek nodrošinātas patērētāja tiesības anulēt līgumu. Eiropas Savienības likumdevējs ne vien atzīst vienpusēju patērētāju līgumu grozīšanas iespēju par saskanīgu ar patērētāju tiesībām, bet pat pieļauj, ka šādu iespēju var paredzēt līgumā, t.i., tai nav visos gadījumos jābūt noteiktai ārējā normatīvajā tiesību aktā.

Ar apstrīdēto praksi tika grozītas pakalpojuma īpašības. Apstrīdētā prakse ir pakalpojuma īpašību grozīšana, nevis jauna nepasūtīta pakalpojuma pieslēgšana.

Datu apjoma limitu atcelšana groza vienu no mobilo interneta pakalpojumu raksturojošajām īpašībām. Uz to norāda apstākļi, ka mobilā interneta pakalpojums ir iespējams gan ar noteiktu datu apjoma limitu, gan bez šāda ierobežojuma, savukārt datu apjoma limits bez mobilā interneta pakalpojuma eksistēt nevar. Tātad datu apjoma limits ir pakalpojuma “mobilā interneta pakalpojums” elements, precīzāk - raksturojoša īpašība, bet pats par sevi nav “pakalpojums”. Šai īpašībai kopā ar mobilā interneta pakalpojumu vai, precīzāk, apjoma limita neesamībai var būt ekonomiskā vērtība, taču tā neeksistē pati par sevi, neatkarīgi no “Mobilā interneta pakalpojuma”.

[3.8] Ikviens patērētājs, kuru skāra apstrīdētā prakse, bija izteicis vēlmi saņemt pakalpojumu, kas nodrošina, ka patērētājs ar savu viedierīci, kurā ir ievietots pieteicējas piešķirts abonenta identifikācijas modulis (SIM karte), var lietot interneta sakarus jeb bija izvēlējies pieslēgt mobilā interneta pakalpojumu. Datu apjoma limitu atcelšana groza vienu no mobilo interneta pakalpojumu raksturojošajām īpašībām. Šāda rīcība būtu kvalificējama kā patērētāja izvēlēta pakalpojuma īpašību grozīšana, kas atbilstoši Direktīvas 93/13/EEK pielikuma k. punktam var būt vienpusēja, ja pakalpojuma sniedzējs var šādu nepieciešamību pamatot.

Eiropas Savienības tiesa ir norādījusi, ka pat *inertia selling* neparedz absolūtu netiešas gribas izteikšanas aizliegumu un tādēļ neaizliedz aktīvas atteikšanās prasīšanu.

[3.9] Ja patērētāji ir informēti par to, ka ir paredzēts pieslēgt jaunu pakalpojumu, noteikt citu cenu vai grozīt pakalpojuma īpašības un periods no patērētāju informēšanas līdz izmaiņām pakalpojuma sniegšanā ir pietiekams, lai patērētāji varētu izdarīt izvēli, tad šādu praksi nevar uzskatīt par negodīgu visos apstākļos. Patērētāju ne-informētība ir nepieciešams, taču ne pietiekams negodīgas un tātad agresīvas un tātad, agresīvas visos apstākļos prakses elements. Visām Direktīvas 2005/29/EK pielikumā minētajām praksēm papildus objektīvajām pazīmēm vēl ir jāpierāda, ka konkrētās rīcības veids var ietekmēt vidusmēra patērētāja izvēles brīvību. Arī nepasūtīta pakalpojuma gadījumā pārkāpumam ir jāpasniedz pietiekams būtiskums (*de minimis* elements).

Tā kā patērētāji bija informēti vairāk nekā mēnesi pirms viņiem tiktu prasīta maksa par mobilā interneta pakalpojumu, apstrīdēto praksi nevar uzskatīt par nepieprasīta pakalpojuma sniegšanu un tātad par agresīvu komercpraksi visos apstākļos. Apstrīdētā prakse nav uzskatāma par agresīvu, jo neizpildās neviena no Direktīvas 2005/29/EK 8. un 9.pantā minētajām pazīmēm.

Ņemot vērā, ka nav piemērojams “negodīgs visos apstākļos” koncepts, tad atbilstoši Direktīvas 2005/29/EK sistēmai Centram būtu jāpierāda, ka pakalpojums ir agresīvs kā negodīgas komercprakses veids, veicot individuālu, ekonomisko analīzi, kas balstīta uz empīriskiem datiem un pētījumiem. Tā kā šāda analīze nav veikta, pārsūdzētais lēmums neatbilst pamatojuma principam un Administratīvā procesa likuma 67.panta ceturtajai daļai.

Arī prakse, kura formāli atbilst agresīvas komercprakses pazīmēm, tomēr nav agresīva un nav negodīga, ja patērētājs ir atbilstoši informēts. Pieteicējas veiktie informēšanas veidi atbilst pastāvīga informācijas nesēja kritērijiem. Informācijas sniegšana ar īsziņas starpniecību atbilst visām prasībām, kas var tikt izvirzītas pastāvīgas informācijas nesējam atbilstoši Aizsardzības likuma 1. panta 2)¹ punkta definīcijai. Minēto apliecina arī Eiropas Savienības

tiesas 2017. gada 25. janvāra lēmums lietā Nr.C-375/15. Arī ar klientiem slēgtā abonēšanas līguma 2.2. punktā ir noteikts, ka īsziņas ir viens no veidiem kā atbilstoši abonēšanas līguma noteikumiem sniegt informāciju abonentam.

Izvērtējums, vai konkrēti izvēlētais informēšanas veids, kas atbilst pastāvīga informācijas nesēja kritērijiem, ir radījis ietekmi uz patērētāju izvēles iespēju, būtu nepieciešams arī apstrīdētās prakses gadījumā, taču Centrs to nav veicis. Centrs nav izvērtējis arī visvispārīgāko pamatu kādas komercprakses atzīšanai par negodīgu Direktīvas 2005/29/EK 5.panta izpratnē. Pārsūdzētajā lēmumā nav pierādīts neviens no Direktīvā 2005/29/EK minētajiem būtiskajiem apstākļiem, kas būtu jāpierāda, lai Centrs varētu izdarīt secinājumu, ka apstrīdētā prakse ir agresīva vai negodīga.

[3.10] Soda naudas piemērošanā Centram bija gan izdošanas, gan satura noteikšanas brīvība (brīvais administratīvais akts) un līdz ar to pārsūdzētajā lēmumā bija jāietver šāda lēmuma pieņemšanas lietderības apsvērumus. Centram kā Aizlieguma likuma tiesību politikas veidotājam ir pienākums ievērot “konsultē vispirms” principu, kas izriet no Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektās daļas.

Pārsūdzētajā lēmumā nav izpildīti Administratīvā procesa likuma 66.pantā noteiktie nepieciešamības un piemērotības kritēriji, jo nepastāvot publiskam un pieejamam Centra vai tiesas iepriekšējam atzinumam, ka tāda paša vai visos būtiskajos apstākļos līdzīga prakse ir negodīga (agresīva vai maldinoša) un tādēļ ietilpst tiesību normas tiesiskā sastāva pazīmēm, sodīšanas nepieciešamībai trūkst pamatojuma. Personai, kura veica apstrīdētu praksi, šīs prakses negodīgums ir jāzina iepriekš vai tas jāspēj skaidri identificēt. Turklāt pat pieņemot, ka Centra izvēlētie līdzekļi varētu būt nepieciešami, pamatoti un vajadzīgi, tie jebkurā gadījumā nav atbilstoši.

Nosakot soda naudu, Centrs ir rīkojusies pretēji Administratīvā procesa likuma 9.pantā noteiktajam patvaļas aizliegumam.

[4] 2021.gada 12.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts Centra rakstveida paskaidrojums, kurā Centrs pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā ietvertajiem argumentiem. Papildus norādīts turpmāk minētais (*lietas 1.sējuma 101. – 103.lapa*).

[4.1] Veicot negodīgas komercprakses izvērtēšanu, Centrs darbojas vienīgi publisko tiesību jomā un tā kompetence ir nostiprināta gan Aizsardzības likuma 24.,25.pantā, gan Aizlieguma likuma 15.pantā. Aizsardzības likuma un Aizlieguma likuma regulējums nav pretrunā, bet gan savstarpēji papildina viens otru. Ņemot vērā, ka konkrētā administratīvā lieta ir par patērētāju kolektīvo interešu pārkāpumu, tā konstatēšanā ir tiesiski pamatoti balstīties uz abiem minētajiem normatīvajiem aktiem.

[4.2] Attiecībā uz pieteicējas argumentiem, ka Centram būtu jāveic individuāla, ekonomiska analīze, Centrs norāda uz Aizlieguma likuma 15.panta devītās daļas regulējumu, kā arī Direktīvas 2005/29/EK 11.panta otro daļu un 17.apsvērumu.

[4.3] Konkrētajā gadījumā nebija iespējama principa “konsultē vispirms” piemērošana, jo jau pēc sākotnējās Centra saziņas ar pieteicēju tā neatzina pieļauto pārkāpumu un labprātīgi neveica pasākumus tā novēršanai.

[4.4] Pieteicējai piemērotais soda naudas apmērs ir minimāls salīdzinoši ar komersanta finanšu gada neto apgrozījumu un tādējādi brīdinoša, audzinoša rakstura, ar mērķi motivēt pieteicēju turpmāk nepieļaut līdzīga veida pārkāpumus.

[5] 2021.gada 22.martā tiesā saņemti pieteicējas papildu paskaidrojumi, kuros norādīts turpmāk minētais (*lietas 2.sējuma 4. – 6.lapa*).

[5.1] Centrs ir konstatējis, ka pakalpojums maina esošā līguma priekšmetu un cenu un pakalpojums īslaicīgi groza līguma priekšmetu un cenu. No šiem konstatējumiem objektīvi izriet tikai viens iespējams secinājums – pakalpojums ir noslēgtā līguma grozīšana. Tomēr Centrs no šiem konstatējumiem izdara tieši pretēju secinājumu, ka Apstrīdētā prakse neesot saistāma ar noslēgto līgumu nosacījumu grozīšanu. No Centra paskaidrojumu 1.punkta var saprast, ka šo secinājumu Centrs balsta divos aspektos: 1) pakalpojuma īslaicīgumā, 2) apstākļi, ka atteikšanās no pakalpojuma nerada esošā līguma izbeigšanu.

Neviens no šiem abiem aspektiem neiztur kritiku. Tie neizslēdz un neietekmē to, kā no civiltiesiska līguma grozīšanas viedokļa vērtējama apstrīdētā prakse. Līguma grozījumi var būt īslaicīgi (īslaicīgums vai ilglaicīgums, pat, ja būtu objektīvi fiksējams, var būt saistāms ar līguma grozījumu spēkā esamības periodu) un atteikšanās grozīt līgumu var nepadarīt visu līgumu par spēkā neesošu, ja vien puse, kas izteikusi grozījumu oferti, uz to neuzstāj.

[5.2] No Eiropas Savienības tiesas 2018. gada 13. septembra lietā *Wind Tre un Vodafone Italia* (C 54/17 un C 55/17) izteiktajām atziņām izriet, ka pakalpojuma izmantošana apstākļos, kuros patērētājs zina, ka pakalpojums nav bezmaksas, ir pietiekama, lai izslēgtu nepasūtīta pakalpojuma piemērošanas iespējamību. Šis atzinums ir piemērojams arī šajā lietā, jo, neatsakoties no piedāvājuma un sākot lietot pieteicējas pakalpojumus, kas tika ietverti piedāvājumā, patērētājs izdara apzinātu un informētu izvēli.

Tam, vai atbilstoši Latvijas tiesībām patērētājs ir izteicis civiltiesisku gribu (darījums vai šajā lietā – tā grozījumi), nekādā veidā neietilpst nepasūtīta pakalpojuma jēdziena piemērošanas apsvērumos.

Pieteicēja vērš tiesas uzmanību uz Senāta 2020.gada 27.novembra spriedumu lietā Nr.SKA-407/2020, norādot, ka Senāts ir klasificējis Aizlieguma likuma vispārīgās klauzulas – 4. panta otrās daļas 1., 2. vai 3.punktu kā ģenerāklauzulas. Ievērojot šo secinājumu, Centram, tās piemērojot, bija jāveic individuāls izvērtējums.

[6] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve prasījumu uzturēja, paskaidrojumos norādot uz pieteikumā ietvertajiem argumentiem.

Tiesas sēdē atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes pārstāvis prasījumu neatzina, paskaidrojumos norādot uz rakstveida paskaidrojumos tiesai norādīto pamatojumu.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi lietas dalībnieku rakstveida paskaidrojumus un lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[8] Lietā nav strīda, ka pieteicējas īstenotā darbība vispārēji ir uzskatāma par komercpraksi Aizlieguma likuma 1.panta izpratnē, bet pieteicēja par minētās komercprakses īstenotāju.

Pieteicēja iebilst pret Centra konstatējumu, ka pieteicēja ir īstenojusi negodīgu, profesionālajai rūpībai neatbilstošu un agresīvu komercpraksi. Centrs pārsūdzēto lēmumu saistībā ar pieteicējas komercprakses novērtējumu ir pamatojis ar Aizlieguma likuma 4.panta otrās daļas 1. un 3.punktu, 6.pantu, 7.panta pirmo daļu un otrā daļas 1.punktu, 12.panta pirmo daļu, 13.panta 6.punktu.

Aizlieguma likuma 4.panta otrās daļas 1. un 3.punktu komercprakse ir negodīga, ja iestājies vismaz viens no šādiem nosacījumiem: ja tā neatbilst profesionālajai rūpībai un negatīvi ietekmē vai var negatīvi ietekmēt tāda vidusmēra patērētāja vai tādas vidusmēra patērētāju grupas ekonomisko rīcību, kam šī komercprakse adresēta vai ko tā skar (*1.punkts*); ja tā ir agresīva (*3.punkts*).

Aizlieguma likuma 6.pants noteic, ka komercpraksi uzskata par profesionālajai rūpībai neatbilstošu, ja tā netiek veikta ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilst attiecīgajā saimnieciskās vai profesionālās darbības jomā vispāratzītai godīgai tirgus praksei un labas ticības principam.

Saskaņā ar Aizlieguma likuma 7.panta pirmo daļu par patērētāja ekonomisko rīcību būtiski negatīvi ietekmējošu uzskata tādu komercpraksi, kura būtiski mazina patērētāja iespēju pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu un kuras rezultātā patērētājs var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis. Savukārt saskaņā ar Aizlieguma likuma 7.panta otrās daļas 1.punktu, par patērētāja pieņemtu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmumus iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības.

Aizlieguma likuma 12.panta pirmā daļa noteic, ka komercpraksi uzskata par agresīvu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un visus apstākļus — neatlaidīgas darbības, piespiešanu, tostarp fiziska spēka vai nesamērīgas ietekmes izmantošanu, tā būtiski ietekmē vai var būtiski ietekmēt vidusmēra patērētāja izvēles vai rīcības brīvību attiecībā uz preci vai pakalpojumu un rezultātā patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.

Saskaņā ar Aizlieguma likuma 13.panta 6.punktu komercprakse jebkuros apstākļos uzskatāma par agresīvu, ja komercprakses īstenotājs pieprasa tūlītēju vai atliktu maksājumu par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, ko patērētājs nav pasūtījis, vai pieprasa šādu preci vai lietu atdot vai glabāt, izņemot gadījumu, kad tiek piegādāta ekvivalenta prece vai sniegts pakalpojums saskaņā ar normatīvajiem aktiem par distances līgumu.

No minētajām tiesību normām secināms, ka pie secinājuma, ka pieteicēja ir veikusi negodīgu komercpraksi, tiesa var nonākt, izvērtējot pieteicējas īstenoto komercpraksi un tās sekas uz patērētāju rīcību.

[9] Pieteicēja norāda, ka nolēma veikt grozījumus noteiktu tarifu plānu (elektronisko sakaru pakalpojumu līgumu) noteikumos noteiktam skaitam abonentu, kuri izmanto šādus

tarifu plānus: “1,5 GB”, “5GB”, “15GB”, “4GB ģimenei”, “10GB ģimenei”, “Nr.3”, “Zelts 100 MB Latvijā”, “Zelts 1,5GB Latvijā”, “Zelts 6GB Latvijā” un “2GB Senioriem”, un atcelt noteikto mobilā interneta pakalpojuma datu apjoma ierobežojumu.

Pieteicēja uzsver, ka ir mainīts pakalpojuma apjoms, jo noslēgtajos elektronisko sakaru pakalpojumu līgumos mobilā interneta pakalpojums bija paredzēts, bet atšķirās pakalpojuma īpašības (datu apjoms). No lietas apstākļiem izriet, ka pieteicējas piedāvājums ietvēra, ka no 2020.gada jūnija līdz gada beigām bija jāpiemaksā pie ikmēneša rēķina 2,50 euro.

[9.1] Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 20.panta 2.punktu elektronisko sakaru komersantam ir tiesības noteikt elektronisko sakaru pakalpojumu tarifus saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 60.panta pirmo daļu elektronisko sakaru komersants nodrošina galalietotājiem sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu tarifu, tarifu plānu un tarifu atlaižu atklātumu un publisko pieejamību. Savukārt atbilstoši minētā panta otrajai daļai elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū Regulators var piemērot galalietotājiem sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu tarifu regulēšanas pasākumus (...).

Atbilstoši Elektronisko sakaru likuma 61.pantam elektronisko sakaru komersantam ir tiesības ieviest galalietotājiem sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu tarifu plānus (...).

2020. gada 29. aprīlī pieteicējas internetvietnē www.tele2.lv tika publicēta šāda informācija:

“Abonentiem, kas uz 30.04.2020. izmanto šo tarifu plānu, tas tiks grozīts no 2020. gada 1. jūnija līdz 2020. gada 31. decembrim, to papildinot ar “Bezlimita internets Latvijā” par papildu maksu 2,50 EUR/mēn. Papildu maksa tiks aprēķināta sākot ar 01.06.2020.

Ja martā no numura bija izmantots internets, pakalpojums ir pieslēgts automātiski maijā un būs pieejams līdz 31.12.2020. Ja numura interneta patēriņš martā bija ļoti minimāls (ne vairāk kā 100 MB) vai nebija vispār, pakalpojumam var pieteikties, sūtot kodu START uz numuru 1681 vai Mans Tele2, sadaļā Komplimenti.

Ja numuram ir pieslēgts šis pakalpojums un pēc 01.05.2020. Abonents nomaina tarifu plānu uz zemākas vērtības tarifu plānu, “Bezlimita internets Latvijā” tiek atslēgts un vēlreiz to pieslēgt nebūs iespējams. Piemēram, ja 30.04.2020. Abonents izmantoja tarifu plānu 15 GB un maijā nomainīja tarifu plānu uz 5 GB. Tāpat šo pakalpojumu atkārtoti nevar pieslēgt arī tad, ja Abonents pakalpojumu “Bezlimita internets Latvijā” ir atslēdzis.

Piedāvājums saglabājas, ja tarifu plānu maina uz lielākas vērtības tarifu plānu, piemēram, no tarifu plāna 5 GB uz 15 GB.

Abonents var atteikties no tarifu plāna izmaiņām līdz 31.05.2020. vai atteikties no pakalpojuma “Bezlimita internets Latvijā” jebkurā pakalpojuma izmantošanas periodā, sūtot īsziņu ar kodu “STOP” uz numuru 1681 vai atslēdzot “Bezlimita internets Latvijā” Mans Tele2 sadaļā “Mani pakalpojumi” (piemēram, lietas 130.-134., 76.lapa).

No minētās pieteicējas publicētās informācijas internetvietnē ir secināms, ka “Bezlimita internets Latvijā” par papildu maksu 2,50 euro/mēn tiek piedāvāts automātiski kā papildu pakalpojums jau pie esošajiem tarifu plāniem ar iespējām vai nu no tā atteikties (aktīvais atteikšanās veids), vai “Bezlimita internets Latvijā” tiek automātiski atslēgts, ja pēc

01.05.2020. abonents nomaina tarifu plānu uz zemākas vērtības tarifu plānu, vai arī, ja numura interneta patēriņš martā bija ļoti minimāls (ne vairāk kā 100 MB) vai nebija vispār, pakalpojumam var pieteikties (aktīvais pieteikšanās veids).

Pieteicēja pārstāve tiesas sēdē norādīja, ka bija divi tarifu plāni – bijušas un jaunais, taču no lietas apstākļiem un lietā esošās publiski pieejamās informācijas no pieteicējas internetvietnes nav secināms, ka “Bezlimita internets Latvijā” ar maksu 2,50 *euro*/mēn ir bijis atsevišķs tarifu plāns, jo tas ietvēra automatizētu papildu piedāvājumu pie esošajiem tarifu plāniem. Arī informatīvā teksta pēdējā rindkopā “Bezlimita internets Latvijā” ir nosaukts par pakalpojumu.

Turklāt pieteicējas piedāvājumā bija arī atsevišķs tarifu plāns “Bezlimits” par 22, 99 *euro*/mēn ar līdzīgu pakalpojumu klāstu.

[9.2] Ja pieteicēja groza tarifu plānu, abonentam ir tiesības izlemt, vai turpināt izmantot pieteicējas piedāvāto pakalpojumu. Ja klients nepiekrīt izmaiņām, abonents var atkāpties no līguma. Kārtība šādam gadījumam ir noregulēta ar Elektronisko sakaru likuma 23.panta trešo daļu.

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 23.panta trešo daļu abonentam ir tiesības izbeigt elektronisko sakaru pakalpojumu līgumu bez līgumsoda piemērošanas, ja abonents saņēmis elektronisko sakaru komersanta paziņojumu par līguma nosacījumu grozījumiem, bet tiem nepiekrīt. Elektronisko sakaru komersants informē abonentu par līguma nosacījumu grozījumiem un tiesībām izbeigt līgumu bez līgumsoda piemērošanas ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms līguma nosacījumu grozījumu spēkā stāšanās dienas.

No minētajām tiesību normām secināms, ka elektronisko sakaru komersantam ir tiesības grozīt noslēgtā līguma par elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu nosacījumus, par to paziņojot vienu mēnesi iepriekš, savukārt abonentam šādā gadījumā, ja viņš nepiekrīt izmaiņām, ir tiesības atkāpties no līguma.

Arī Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija ir norādījusi, ka Elektronisko sakaru likuma 23.panta trešās daļas mērķis nav aizsargāt komersanta tiesības veikt vienpusējus grozījumus līgumā, līdz ar to Elektronisko sakaru likuma 23.panta trešās daļas nosacījumi nav izsmeļoši, kas ir jāievēro komersantam veicot līguma grozījumus, bet ir jāievēro arī citi normatīvie akti, piemēram, Aizsardzības likums, Aizlieguma likums (*lietas 1.sējuma 205.lapa*).

Līdz ar to normatīvais regulējums paredz noteiktu kārtību, īstenojot līguma grozījumus, un piedāvātajiem līguma grozījumiem ir jābūt pietiekoši skaidriem un noteiktiem, lai tos uzskatītu par tarifu plānu grozījumiem un abonents šo izvēli var veikt. Savukārt strīdus piedāvājumā ietvertās abonenta tiesības atteikties no pakalpojuma “Bezlimita internets Latvijā” un palikt pie esošā tarifu plāna apjoma un cenas, kā arī apstākļi, ka pie noteiktām abonenta izvēlēm “Bezlimita internets Latvijā” varēja nepieslēgt vispār, rezultātā radīja situāciju, ka tarifi, piemēram, tarifu plānam “1,5 GB” varēja atšķirties atkarībā no noteiktiem apstākļiem. Līdz ar to pieteicējas piedāvājums ir uztverams kā jauns papildu pakalpojums pie esošajiem tarifu plāniem.

Tiesas vērtējumā minētais secinājums nenonāk pretrunā arī ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas vispārīgi sniegto viedokli par Elektronisko sakaru likuma

23.panta trešās daļas attiecināšanu uz līguma grozījumiem par elektronisko sakaru pakalpojuma apjoma izmaiņām, ja tie pie visu pierādījumu izvērtēšanas būtu uzskatāmi par līguma grozījumiem.

Arī piedāvātā pakalpojuma īslaicīgums, lai arī nav izšķirošs faktors un principā juridiski pieļaujama rīcība, tomēr norāda uz komersanta rīcības ekonomisko novērtējumu, proti, komersanta vēlmi īslaicīgi kampaņas veidā, ievērojot sabiedrības tendenci uz palielinātu interneta patēriņu, piedāvāt komersantam efektīgu risinājumu aptverot pēc iespējas plašāku abonentu loku (*sk. lietas 53.lapa*). Minētais faktors liek komersanta piedāvājumu vairāk vērtēt kā pakalpojumu, nevis kā elektronisko sakaru pakalpojumu līguma grozījumus ilglaicīgākai un izsvērtākai elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēja un abonenta tiesisko attiecību nostiprināšanai.

[10] Aizsardzības likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka stājoties līgumattiecībās ar pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, patērētājam jānodod iespēja pilnībā realizēt savu izvēli un gribu, iegādājoties tieši tādu preci vai saņemot tieši tādu pakalpojumu, kādu patērētājs vēlas, izņemot likumā noteiktos ierobežojumus. Pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pienākums ir respektēt šo gribu. Izvēle un griba paužama līguma noteikumos, vai arī tai jābūt redzamai pēc lietas apstākļiem.

Minētā panta trešā daļa noteic, ka patērētājam nav pienākuma pieņemt preci vai pakalpojumu un samaksāt cenu vai citu maksājumu par preci vai pakalpojumu, ja prece ir piegādāta vai pakalpojums sniegts, patērētājam neizdarot pasūtījumu. Ja patērētājs neatbild uz šādu pasūtījumu, tas nenozīmē, ka viņš pasūtījumam piekrīt.

Turklāt atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai pirms līguma noslēgšanas pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs prasa patērētāja skaidri paustu piekrišanu jebkuram maksājumam papildus samaksai, kas paredzēta par līguma galveno saistību. Ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nav saņēmis patērētāja skaidri paustu piekrišanu šādam maksājumam, bet piekrišanu ir ieguvis, izmantojot iepriekš aktivizētas izvēles iespējas, kuras patērētājam ir jānoraida, lai nebūtu jāveic papildu maksājumi, tad patērētājam ir tiesības saņemt šāda papildu maksājuma atmaksu.

No minētajām tiesību normām secināms, ka patērētāja griba saņemt pakalpojumu arī ar izmainītām pakalpojuma īpašībām un papildu maksu izsakāma skaidri un nepārprotami. Tiesas uzdevums ir izvērtēt, vai izskatāmajā strīdā šāda patērētāja piekrišana ir izsecināma.

Aizsardzības likuma normas šajā lietā un jebkuros citos patērētāju tiesības regulējošās situācijās ir piemērojamas, ja speciālajās tiesību normās nav noteikta cita kārtība. Tiesa konstatēja, ka strīdus situācija nav saistāma ar Elektronisko sakaru likuma 23.panta trešās daļas piemērošanu. Fakts, ka Aizsardzības likums ir ierobežojis Centra kompetenci attiecībā uz individuāliem strīdiem par netaisnīgiem līguma noteikumiem, jo tie ir risināmi civiltiesiskā kārtībā, nenozīmē, ka arī patērētāju kolektīvo interešu strīdos, kuru izskatīšana ir Centra kompetencē, Aizsardzības likuma normas nav piemērojamas.

[11] No lietas apstākļiem secināms, ka piedāvājums tika automātiski aktivizēts, un papildu maksa 2,50 *euro* automātiski tika pievienota līdzšinējai pakalpojuma cenai. No

paziņojumiem secināms, ka klientam bija jāveic aktīvas darbības, lai atteiktos no šāda pakalpojuma.

[11.1] Pieteicēja ir akcentējusi, ka patērētāju tiesībās nepastāv netieši izteiktas gribas aizliegums un atsaukusies uz Eiropas Savienības Tiesas 2018. gada 13. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-54/17 un C-55/17, *Wind Tre*.

Eiropas Savienības Tiesa minētajā spriedumā ir norādījusi, ka informācija, kas sniegta pirms līguma noslēgšanas, par līgumiskajiem nosacījumiem un šī līguma noslēgšanas sekām patērētājam ir būtiski svarīga (spriedums, 2016.gada 7.septembris, *Deroo-Blanquart*, C-310/15, EU:C:2016:633, 40. punkts un tajā minētā judikatūra) (*Eiropas Savienības Tiesas 2018.gada 13.septembra sprieduma apvienotajās lietās C-54/17 un C-55/17, Wind Tre, 46.paragrāfs*). Turklāt, tā kā cena no patērētāja viedokļa principā ir noteicošs elements, ja tam ir jāpieņem lēmums veikt darījumu, tā ir jāuzskata par informāciju, kas ir vajadzīga, lai patērētājs varētu pieņemt šādu uz informāciju balstītu lēmumu (spriedums, 2016.gada 26.oktobris, *Canal Digital Denmark*, C-611/14, EU:C:2016:800, 55.punkts) (*turpat, sprieduma 47.paragrāfs*). Turklāt Eiropas Savienības Tiesa ir norādījusi uz patērētāju pienācīgas informētības sasaisti ar patērētāja iespēju veikt brīvu izvēli (*turpat, sprieduma 50.paragrāfs*).

Pieteicēja ir argumentējusi, ka Eiropas Savienības Tiesa minētajā lietā uzturēja principu, ka tieši patērētāju informētība ir pamatā visam patērētāju regulējumam un netiešas/tiešas aktīvas/pasīvas gribas vērtēšana ir pārāk formālistiska un tātad neatbilstoša patērētāju tiesību mērķiem.

Tiesa secina, ka Eiropas Savienības Tiesa ir norādījusi, ka nav nozīmes tam, ka pakalpojumu pamatlietā izmantošanai noteiktos gadījumos bija nepieciešama apzināta patērētāja rīcība, jo, trūkstot pienācīgai informācijai par interneta pārlūkošanas un automātiskā atbildētāja izmaksām, nevar uzskatīt, ka šāda rīcība pierāda, ka, iegādājoties šos pakalpojumus, pastāvēja brīva izvēle (*turpat, sprieduma 49.paragrāfs*). Attiecīgajā Eiropas Savienības Tiesas lietā kā vērtējamais strīdus jautājums bija patērētāja pienācīga neinformētība, kas rezultējās ar patērētāja nespēju veikt brīvu izvēli un jēdziena “nepasūtītu preču pārdošana” attiecināšanu uz izskatāmo strīdus situāciju, bet Eiropas Savienības Tiesa šajā lietā tiešā veidā nav vērtējusi patērētāju aktīvas/pasīvas gribas izpausmes.

Viennozīmīgi patērētājam informētībai ir primāra nozīme, lai patērētājs varētu pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu. Turklāt pakalpojuma sniedzējam ir jānodrošina tāds informēšanas veids, lai patērētāja reakcija pakalpojuma sniedzējam neradītu šaubas, ka patērētājs ir izmantojis savas brīvās izvēles tiesības un ir apzināti pieņēmis lēmumu.

[11.2] Atbilstoši Aizsardzības likuma 4.panta trešajai daļai patērētājam nav pienākuma pieņemt preci vai pakalpojumu un samaksāt cenu vai citu maksājumu par preci vai pakalpojumu, ja prece ir piegādāta vai pakalpojums sniegts, patērētājam neizdarot pasūtījumu. Ja patērētājs neatbild uz šādu pasūtījumu, tas nenozīmē, ka viņš pasūtījumam piekrist.

Pieteicēja ir norādījusi uz Eiropas Savienības Tiesas spriedumu *Stichting Waternet* lietā, kurā tika interpretēts “nepasūtīta pakalpojuma” jēdziens (*Eiropas Savienības Tiesas 2021.gada 3.februāra spriedums lietā Stichting Waternet C-922/19*).

Eiropas Savienības Tiesa šajā lietā ir nospriedusi, ka jēdziens “nepasūtītu preču pārdošana” Direktīvas 2005/29 I pielikuma 29. punkta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka (...) tas neietver dzeramā ūdens piegādes sabiedrības komercpraksi, kura izpaužas kā pieslēgums publiskajam ūdens apgādes tīklam brīdī, kad patērētājs ievācas dzīvot iepriekš apdzīvotā dzīvoklī, jo, tā kā patērētājam nav iespējas izvēlēties šī pakalpojuma sniedzēju, šis sniedzējs izraksta rēķinus par tarifiem, kas nosedz izdevumus, ir pārredzami, nediskriminējoši un atbilstoši ūdens patēriņam, un šis patērētājs zina, ka šis dzīvoklis joprojām ir pieslēgts dzeramā ūdens publiskajam izplatīšanas tīklam un ka ūdens piegāde ir par maksu.

Pieteicēja ir norādījusi, ka šis spriedums ir piemērojams arī šajā lietā, jo, neatsakoties no piedāvājuma un sākot lietot pieteicējas pakalpojumus, kas tika ietverti piedāvājumā, patērētājs izdara apzinātu un informētu izvēli. Pieteicēja jau ir norādījusi, ka patērētāji zināja gan par sagaidāmo pakalpojumu būtību, gan cenu, gan citu izvēlei būtisko informāciju.

Tiesa secina, ka Eiropas Savienības Tiesa *Stichting Waternet* lietā ir norādījusi uz minēto secinājumu attiecināšanu uz situāciju, kad patērētājam nav iespējas izvēlēties šī pakalpojuma sniedzēju. *Stichting Waternet* ir ūdensapgādes sabiedrība, kura ekskluzīvā kārtā ir atbildīga par dzeramā ūdens piegādi Amsterdamas (Nīderlande) pašvaldībā, kur kopš 2012. gada septembra atrodas MG dzīvoklis (*Eiropas Savienības Tiesas 2021.gada 3.februāra sprieduma lietā Stichting Waternet C-922/19 28.punkts*). Līdz ar to pakalpojuma sniedzējs ir bijis vienīgais attiecīgajā situācijā un no Eiropas Savienības Tiesas lietas apstākļiem ir arī konstatējams, ka pieteicējs netika vispār maksājis par saņemto pakalpojumu, apzinoties, ka izmanto ūdeni no publiskā ūdens apgādes tīkla (sk. *Eiropas Savienības Tiesas 2021.gada 3.februāra sprieduma lietā Stichting Waternet C-922/19 29.punkts*). Arī Eiropas Savienības tiesa ir akcentējusi *Stichting Waternet* lietas atšķirības no citām lietām, jo pamatlietā patērētājs nevar izvēlēties, vai ūdensapgādes sabiedrība, kas to apgādās ar dzeramo ūdeni, par izmaksām tam izrakstīs rēķinus par ūdens piegādi, tiklīdz patērētājs faktiski ir patērējis ūdeni; šīs maksas nosedz izdevumus, tās ir pārredzamas un nediskriminējošas, un tās ir noteiktas, valsts iestādēm īstenojot kontroli (*Eiropas Savienības Tiesas 2021.gada 3.februāra sprieduma lietā Stichting Waternet C-922/19 35.punkts*).

Līdz ar to minētās lietas apstākļi ir atšķirīgi no izskatāmās lietas apstākļiem gan no pakalpojuma sniedzēja ekskluzivitātes puses, gan no izmaksu kontroles puses. Turklāt izskatāmajā strīdā patērētājs jau ir lietojis noteiktu tarifu plānu par noteiktu samaksu.

Vienreizējas īsziņas nosūtīšana, neprasot aktīvu rīcību no patērētāja puses, nerada pietiekamu pamatu konstatēt skaidru un nepārprotamu patērētāja piekrišanu, jo atbilstoši Aizsardzības likuma 4.panta trešajai daļai patērētāja pasīva rīcība nav vērtējama kā piekrišana pasūtījumam. Attiecīgi īsziņas nosūtīšana nerada pamatu pakalpojuma sniedzējam pieņemt, ka pakalpojums ir pasūtīts.

Pieteicējas argumenti par to, ka patērētāju tiesībās nepastāv absolūts līguma vienpusējas grozīšanas aizliegums, ir pretēji minētajā likumā noteiktajam. Pieteicējas norādītie piemēri ir attiecināmi vairāk uz līgumu grozīšanas pamatotības trūkumu kā pamatu atzīt līgumu par negodīgu, bet ne prezumpciju, ka Direktīva 93/13/EEK pieļauj piekrišanas nesaņemšanu no patērētāja. Turklāt minētās direktīvas 8.pants dalībvalstīm ļauj pieņemt vai

saglabāt visstingrākos Līgumam atbilstīgus noteikumus jomā, uz ko attiecas šī direktīva, lai nodrošinātu visaugstāko patērētāja aizsardzības līmeni.

[11.3] Eiropas Savienības Tiesa ir norādījusi, ka izšķiroša nozīme ir patērētāja jēdzienam un ka par kritēriju tiek ņemts pietiekami labi informēts, kā arī pietiekami vērigs un piesardzīgs vidusmēra patērētājs, ņemot vērā sociālos, kultūras un valodas faktorus (*spriedums, 2011.gada 12.maijs, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, 22.punkts*). Līdz ar to ir jānosaka vidusmēra patērētāja tipiskā reakcija tādos apstākļos, kā pamatlietā (*turpat, sprieduma 51., 52.punkts*).

Administratīvā apgabaltiesa lietā, kurā tika vērtēts, vai bija pamatoti, ka aviosabiedrības mājas lapas izvēlne „Bagāža” bija automātiski aktivizēta, un šis pakalpojums tika pievienots biļetes cenai, secināja, ka pamatots ir Centra secinājums, ka pasažierim jāveic aktīvas darbības, lai atteiktos no šāda pakalpojuma. Automātiski izdarot izvēli pasažiera vietā, var rasties situācija, ka pasažieris šādu izvēli akceptē, neapsverot domu par to, vai šāds pakalpojums viņam ir nepieciešams. Attiecīgi nav pausta skaidra patērētāja griba konkrēto pakalpojumu izmantot. Rezultātā var izveidoties situācija, ka pieteicēja apņēmusies sniegt pakalpojumu, kuru pasažieris nemaz nav vēlējis pasūtīt, kā arī, piemēram, pamata klases pasažierim var tikt nodarīts ekonomisks kaitējums 20 *euro* apmērā. Šādas izvēles noformēšana mājaslapā viennozīmīgi ir pieteicējas, nevis pasažieru ekonomiskajās interesēs. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka šādi noteikumi ir pretēji labticīguma prasībām un rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Attiecīgi šādi līguma noteikumi ir netaisnīgi, bet pieteicējas komercprakse – profesionālajai rūpībai neatbilstoša, jo var negatīvi ietekmēt vidusmēra patērētāja ekonomisko rīcību ietekmēt vidusmēra patērētāja ekonomisko rīcību (*Administratīvās apgabaltiesas 2015.gada 10.marta sprieduma lietā Nr. A420588512 11.punkts*).

Lietā nav strīda, ka pakalpojums “Bezlimita internets Latvijā” par papildu maksu 2,50 *euro*/mēn tika pieslēgts automātiski, presumējot pasīvu patērētāja rīcību kā piekrišanu pakalpojuma saņemšanai. Automātiski izdarot izvēli abonenta vietā, varēja rasties situācija, ka abonents šādu izvēli akceptē, neapsverot domu par to, vai šāds pakalpojums viņam ir nepieciešams. Attiecīgi nav pausta skaidra patērētāja griba konkrēto pakalpojumu izmantot. Tomēr tipisku vidusmēra patērētāja uzvedību raksturo tas, ka vidusmēra patērētājs, saņemot sākotnēji pieteicējas piedāvāto pakalpojumu, sākumā varot to izmantot bez maksas, ir nemotivēts veikt aktīvas darbības, lai tūlītēji atteiktos no tā. Līdzīgs arguments ir secināms arī no pārsūdzētā lēmuma. Konkrētajā gadījumā izvēle, kas ietekmētu patērētāja maksu, patērētājam bija aktuāla tikai pēc mēneša no piedāvājuma saņemšanas. Minēto rīcību raksturo arī pieradināšanas taktika no pieteicējas puses, kad patērētājs noteiktu labumu izmantojot var aizmirst par vajadzību veikt vēlāk noteiktas izvēles. Tiesas ieskatā uz patērētāju neizvērtēto gribu norāda arī pieteicējas valdes locekļa tiesas sēdē sniegtā aptuvenā statistiskā informācija, ka no pakalpojuma atteicās tikai zem 10% abonentu.

Ievērojot plašo patērētāju skaitu, kuri izmanto elektrosakaru pakalpojumus, kā arī patērētāju tiesībās esošo prezumpciju par patērētāju kā mazāk informēto un ekonomiski vājāko pusi, pieteicējai ar atbilstošu profesionālu rūpību ir jāinformē un jāsaugaida atbilstoša reakcija no patērētāja.

No lietas materiāliem ir arī konstatējams, ka kāds abonents četras reizes dažādos datumos ir nosūtījis īsziņu STOP uz numuru 1681, taču abonenta griba nav tikusi izpildīta, un piedāvājums ir ticis pieslēgts bez abonenta piekrišanas (*lietas 135.-138.lapa*). Īsziņas tiek sūtītas mobilo telefonu lietotājiem, kas ir nepilngadīgi bērni un neizprot sūtīto īsziņu nozīmi un jēgu (*lietas 141.lapa*). Līdz ar to no lietas apstākļiem ir arī konstatējams, ka atteikšanās no pakalpojuma mehānisms arī nefunkcionēja atbilstoši iepriekš sniegtajai informācijai, tādējādi rezultātā uzspiežot patērētājam pakalpojumu par noteiktu maksu, kuru tas nevēlas.

[11.4] Ievērojot minēto, ir secināms, ka nav pausta skaidra patērētāja griba konkrēto pakalpojumu izmantot. Šādas izmaiņas ir pretējas Aizsardzības likumā noteiktajam, ka jānodrošina patērētājam iespēja paust savu gribu un rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Pasīva patērētāja rīcība nav uzskatāma par piekrišanu preces vai pakalpojuma iegādei.

[12] Centrs ar pārsūdzēto lēmumu ir aizliedzis negodīgu komercpraksi, kas izpaužas – bez patērētāju aktīvi un nepārprotami sniegtas piekrišanas veicot pakalpojuma sniegšanu un pieprasot tā apmaksu atbilstoši pieteicējas vienpusēji noteiktai cenai.

Minētās komercprakses pazīmes atbilst Aizlieguma likuma 4.panta otrās daļas 1. un 3.punktam, kā arī 13.panta 6.punktam, vērtējot strīdus komercprakses pazīmes kopsakarā ar minētajās tiesību normās noteiktajām pazīmēm. Likumdevējs Aizlieguma 13.panta 6.punktā ir noteicis, ka komercprakse ir uzskatāma kā jebkuros apstākļos par agresīvu, jo komercprakses īstenotājs ir pieprasījis tūlītēju vai atliktu maksājumu par sniegtajiem pakalpojumiem, ko patērētājs nav pasūtījis. Tiesa iepriekšējā argumentācijā arī konstatēja, ka pieteicēja nav konstatējusi patērētāja gribu pakalpojuma saņemšanai, līdz ar to izpildās likumā noteiktie priekšnosacījumi.

Attiecīgi tiesai nav pamata atzīt Centra pārsūdzēto lēmumu par prettiesisku.

[13] Pieteicēja norāda, ka Centrs, nosakot soda naudu, nav veicis lietderības apsvērumus, un ir balstījies uz neobjektīviem un nepieļaujamiem apstākļiem.

Centrs pārsūdzētajā lēmumā ir norādījis pamatojumu noteiktajai soda naudai un tās apmēram (*lietas 82.lapa, pārsūdzētā lēmuma 8.lapa*). Pieteicēja ir akcentējusi, ka Centrs savos soda naudas apmēra noteikšanas motīvos iekļāvis atsauces uz pieteicējas tiesību izmantošanu sniegt nepiekrītošu viedokli par Aizlieguma likuma tiesību normu piemērošanu, līdz ar to ir pieļāvis rupju patvaļas aizlieguma pārkāpumu.

Tiesa secina, ka Centrs faktu, ka pieteicēja neatzīst konkrētā pārkāpuma izdarīšanu, saista ar to, ka pieteicēja nav pēc savas iniciatīvas līdz 2020.gada 1.jūnijam veikusi nepieciešamos pasākumus, lai izbeigtu minētās negodīgās komercprakses īstenošanu, par ko lietā nav strīds. Līdz ar to Centram ir bijis jāpieņem lēmums par pagaidu noregulējumu par negodīgas komercprakses izbeigšanu un lēmums aizliegt negodīgu komercpraksi. No pārsūdzētā lēmuma izriet, ka nevis pieteicējas nepiekrītošs viedoklis, bet pieteicējas rīcība, neizbeidzot minētās negodīgās komercprakses īstenošanu, ir bijis vērā ņemams faktors Centra turpmākai rīcībai.

Savukārt motīvi soda naudas un tā lieluma noteikšanai ir - īstenotās komercprakses apmēri, negodīgu komercpraksi vērsot pret vairāk kā 100 000 patērētāju, izdarītā pārkāpuma rakstura, tā negatīvā ietekme uz patērētāju tiesiskajām interesēm brīvi izvēlēties pakalpojumu. Centrs ir norādījis, ka ar soda naudas palīdzību pieteicēja tiks sodīta par izdarīto daudzu patērētāju tiesisko interešu aizskārums, kā arī tiks motivēta izbeigt pārkāpumu un savā turpmākajā darbībā nepieļaut līdzīga rakstura pārkāpumu izradīšanu, kas ir atbilstoši motīvi soda naudas mērķim.

Ievērojot Aizlieguma likuma 15.²pantā noteiktos kritērijus soda naudas piemērošanai un Centra pamatojumu - nodarītais pārkāpums ir vērtējams kā sevišķi smags patērētāju kolektīvo interešu pārkāpums, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma apjomu un iespējamo kaitējumu patērētājiem (informācija par pakalpojumu nosūtīta vairāk kā 100 000 patērētāju), raksturu (agresīva, tostarp jebkuros apstākļos agresīva, komercprakse) un ietekmi uz patērētāju tiesiskajām interesēm, kā arī lietā pieņemto lēmumu par pagaidu noregulējumu, Centrā saņemto ziņojumu skaitu (vairāk kā 30), pieteicējas attieksmi pret izdarīto pārkāpumu - pieteicējai noteiktā soda nauda 20 000,00 *euro* apmērā attiecībā pret pieteicējas 2019.gada neto apgrozījumu nav uzskatāma par nesamērīgu.

[14] Ievērojot tiesas spriedumā minētos argumentus, tiesa nekonstatē pamatu pārsūdzētā lēmuma atcelšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA „Tele2” pieteikumu par Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2020.gada 4.decembra lēmuma patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā Nr.20-pk atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese

K.Jandava

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.